

**Bryssel den 9 december 2024
(OR. en)**

**15505/24
ADD 2**

**Interinstitutionellt ärende:
2024/0268(NLE)**

**AGRI 793
RELEX 1411
FORETS 254
DEVGEN 177
ENV 1103
PROBA 40
SUSTDEV 120**

LAGSTIFTNINGSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende:	Utkast till BESLUT AV DEN GEMENSAMMA KOMMITTÉN FÖR ÖVERVAKNING OCH ÖVERSYN om antagande av reglerna för det skiljeförfarande som avses i artikel 26 i det frivilliga partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen och Kooperativa republiken Guyana om skogslagstiftningens efterlevnad, förvaltning av och handel med skog samt import av trävaruprodukter till Europeiska unionen
---------	--

UTKAST TILL

BESLUT nr .../2024

AV DEN GEMENSAMMA KOMMITTÉN FÖR ÖVERVAKNING OCH ÖVERSYN

av den ...

**om antagande av reglerna för det skiljeförfarande
som avses i artikel 26 i det frivilliga partnerskapsavtalet mellan
Europeiska unionen och Kooperativa republiken Guyana om
skogslagstiftningens efterlevnad, förvaltning av och handel med skog
samt import av trävaruprodukter till Europeiska unionen**

DEN GEMENSAMMA KOMMITTÉN FÖR ÖVERVAKNING OCH ÖVERSYN HAR
ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av det frivilliga partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen och Kooperativa republiken Guyana om skogslagstiftningens efterlevnad, förvaltning av och handel med skog samt import av trävaruprodukter till Europeiska unionen¹ (*avtalet*), särskilt artikel 26, och

¹ EUT L 121, 5.5.2023, s. 3.

av följande skäl:

I avtalet föreskrivs att den gemensamma kommittén för övervakning och översyn ska anta regler för skiljeförfarandet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Reglerna för skiljeförfarandet vid tvistlösning inom ramen för det frivilliga partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen och Kooperativa republiken Guyana om skogslagstiftningens efterlevnad, förvaltning av och handel med skog samt import av trävaruprodukter till Europeiska unionen antas härmed i enlighet med bilagan till detta beslut.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i ... den ...

*På den gemensamma kommittén
för övervakning och översyns vägnar
[...]
Medordförandena*

BILAGA

REGLERNA FÖR SKILJEFÖRFARANDET

AVDELNING I

INLEDANDE BESTÄMMELSER

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Dessa regler för skiljeförfarandet kompletterar och förtydligar det frivilliga partnerskapsavtalet (*avtalet*) mellan Europeiska unionen (*unionen*), och Kooperativa republiken Guyana (*Guyana*), särskilt artikel 26 i avtalet.
2. Dessa regler för skiljeförfarandet syftar till att göra det möjligt för unionen och Guyana (*parterna*) att genom en skiljedomsmekanism lösa tvister som kan uppstå mellan dem i samband med tolkningen och tillämpningen av avtalet.

Artikel 2

Definitioner

I dessa regler för skiljeförfarandet gäller följande definitioner:

1. *skiljenämnd*: en nämnd som tillsätts enligt artikel 26.1 i avtalet.
2. *skiljeman*: en ledamot av skiljenämnden.

3. *klagande part*: den part i avtalet som begär att en skiljenämnd ska inrättas enligt artikel 26.1 i avtalet.
4. *svarande part*: den part i avtalet som underrättas om begäran om inrättande av en skiljenämnd enligt artikel 26.1 i avtalet.
5. *företrädare för en part*: en person som är anställd eller utsedd av en part och som företräder den parten i en tvist enligt avtalet.
6. *dag*: kalenderdag, om inget annat anges.
7. *tredje part*: en part som inte är en tvistande part men som deltar i skiljeförfarandet.
8. *internationella byrån*: Permanenta skiljedomstolens internationella byrå.
9. *Permanenta skiljedomstolens regler*: Permanenta skiljedomstolens skiljedomregler från 2012, med verkan från den 17 december 2012, inklusive eventuella senare ändringar.
10. *Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet*: den myndighet inom Permanenta skiljedomstolen som enligt Permanenta skiljedomstolens regler har ansvaret för att utnämna skiljemän i enlighet med Permanenta skiljedomstolens regler.

Artikel 3

Tillämplig lag

1. Skiljenämnden ska tillämpa avtalet såsom det tolkas i enlighet med Wienkonventionen om traktaträtten och andra fördrag, regler och principer i internationell rätt som är relevanta för tvisten och tillämpliga mellan parterna.
2. Trots vad som sägs i punkt 1 får skiljenämnden, om en tvist som hänskjutits till skiljeförfarande ger upphov till en fråga om tolkning och tillämpning av en bestämmelse i avtalet som definieras genom hänvisning till en bestämmelse i en parts inhemska lagstiftning, på lämpligt sätt betrakta den partens inhemska lagstiftning som en faktisk omständighet. Skiljenämnden ska därvid följa den partens domstolars eller myndigheters rådande tolkning av den inhemska lagstiftningen. Skiljenämndens tolkning av inhemska lagstiftning ska inte vara bindande för den partens domstolar eller myndigheter.

Artikel 4

Underrättelser

1. Varje begäran, meddelande, skriftlig inlägga eller annan handling från skiljenämnden ska samtidigt sändas till båda parterna och, om så är relevant och lämpligt, till den internationella byrån.

Varje begäran, meddelande, skriftlig inläga eller annan handling från en part som riktar sig till skiljenämnden ska samtidigt sändas i kopia till den andra parten och, om så är relevant och lämpligt, till den internationella byrån.

Varje begäran, meddelande, skriftlig inläga eller annan handling från en part som riktar sig till den andra parten ska samtidigt sändas i kopia till skiljenämnden och, om så är relevant och lämpligt, till den internationella byrån.

2. Varje underrättelse om en begäran, ett meddelande, en skriftlig inläga eller annan handling som avses i punkt 1 ska göras via e-post eller, om så är lämpligt, genom något annat kommunikationsmedel som lämnar bevis för att den har avsänts. Om inte annat visas ska underrättelsen anses ha kommit fram samma dag som den avsändes.
3. I enlighet med artikel 22 i avtalet ska alla underrättelser, för Guyana, riktas till Guyanas finansminister och, för unionen, till chefen för unionens delegation i Guyana.
4. Rättelse av mindre skrivfel i en begäran, ett meddelande, en skriftlig inläga eller annan handling med anknytning till förfarandena i skiljenämnden får ske genom att en ny handling överlämnas i vilken ändringarna tydligt anges.
5. Om den sista dagen för ingivande av en handling infaller på en officiell helgdag i Guyana eller i unionen ska tidsperioden för ingivande av handlingen löpa ut nästföljande arbetsdag.

Artikel 5
Företrädare

Parterna får företräddas eller biträddas av personer som de själva väljer i enlighet med sina interna regler och förfaranden. Dessa personers namn och adress ska skriftligen meddelas den andra parten, inbegripet om utnämningen görs i syfte att biträda eller företräda.

AVDELNING II
INRÄTTANDE AV SKILJENÄMNDEN

Artikel 6
Utnämning av skiljemän

1. Om inte annat följer av punkt 5 ska parterna utnämna var sin skiljeman. De två sålunda utnämnda skiljemännen ska välja den tredje skiljemannen, som ska fungera som skiljenämndens ordförande.
2. Om den svarande parten inom 30 dagar efter mottagandet av en klagande parts underrättelse om utnämningen av en skiljeman inte har underrättat den klagande parten om den skiljeman som den har utnämnt, får den klagande parten begära att den internationella byrån utnämner den andra skiljemannen. Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet ska utnämna den andra skiljemannen så snart som möjligt.

3. Om de två skiljemännen inom 30 dagar efter utnämningen av den andra skiljemannen inte har enats om valet av den tredje skiljemannen får endera parten, om inte annat följer av punkt 5, begära att den internationella byrån utnämner den tredje skiljemannen i enlighet med Permanenta skiljedomstolens regler. Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet ska utnämna den tredje skiljemannen så snart som möjligt. Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet ska vid utnämningen använda följande listförfarande:
- a) Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet ska till var och en av parterna överlämna en identisk lista med minst tre namn.
 - b) Inom 15 dagar efter mottagandet av den lista som avses i led a ska vardera parten återsända listan till den internationella byrån, utan att sända den i kopia till den andra parten, efter att ha strukit det eller de namn som parten har invändningar mot och efter att ha numrerat kvarstående namn i preferensordning.
 - c) Efter utgången av den tidsperiod som avses i led b ska Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet utnämna den tredje skiljemannen bland de namn som godkänts i de listor som återsänts till den och i enlighet med den preferensordning som parterna angett.
 - d) Om utnämningen av någon anledning inte kan ske i enlighet med det förfarande som anges i denna punkt får Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet utnyttja sitt utrymme för skönsmässig bedömning vid utnämningen av den tredje skiljemannen.

4. Vid utnämningen av skiljemän får parterna och Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet välja personer som är ledamöter av Permanenta skiljedomstolen.
5. Vid utnämningen av skiljemän får parterna och Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet inte välja personer som är ledamöter, tjänstemän eller övriga anställda vid unionens institutioner, i en unionsmedlemsstats regering eller i Guyanas regering.

Artikel 7

Underlåtenhet att inrätta skiljenämnden

Vid underlåtenhet att inrätta skiljenämnden enligt artikel 6 ska Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet, på begäran av någon av parterna, tillsätta skiljenämnden och får därvid återkalla utnämningar som redan gjorts och utnämna var och en av skiljemännen samt utse en av dem till skiljenämndens ordförande. Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet får, om den anser det lämpligt, återutnämna tidigare utnämnda personer.

Artikel 8

Skiljemännens oberoende och immunitet

1. Skiljemännen ska vara oberoende och opartiska och uppträda i egenskap av enskilda individer, och får inte ta emot instruktioner från någon organisation eller regering.

2. När en person kontaktas för att eventuellt utnämnas till skiljeman ska han eller hon underrätta parterna och Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet om omständigheter som kan ge upphov till berättigade tvivel om hans eller hennes opartiskhet eller oberoende. En skiljeman ska, från och med den tidpunkt då han eller hon utnämns och under hela skiljeförfarandet, utan dröjsmål underrätta parterna, den internationella byrån och övriga skiljemän om omständigheter som kan ge upphov till berättigade tvivel om hans eller hennes opartiskhet eller oberoende.
3. Skiljemännen ska åtnjuta immunitet mot rättsliga förfaranden i unionen och Guyana med avseende på handlingar eller underlåtenhet i samband med skiljeförfarandet.

Artikel 9

Ensidiga kontakter

1. Skiljenämnden får inte sammanträffa eller kommunicera med någon av parterna i den andra partens frånvaro.
2. En skiljeman får inte diskutera någon aspekt av den fråga förfarandet gäller med en eller båda parterna i de andra skiljemännens frånvaro.

Artikel 10

Ersättande av skiljeman

1. Om en skiljeman avlider eller avgår under skiljeförfarandet ska en ställföreträdande skiljeman utnämnas eller väljas i enlighet med det förfarande i artikel 6 som är tillämpligt på utnämningen eller valet av den skiljeman som ska ersättas.
2. Om en skiljeman underlåter att handla eller är rättsligt eller faktiskt oförmögen att utföra sina uppgifter ska förfarandet för att anföra invändningar mot och ersätta en skiljeman i artikel 11 tillämpas.
3. Om en skiljeman ersätts ska förfarandet återupptas i det skede där den ersatta skiljemannen upphörde att utföra sina uppgifter, såvida inte skiljenämnden beslutar något annat.

Artikel 11

Anförande av jäv mot skiljemän

1. Varje part får anföra jäv mot en skiljeman om omständigheter föreligger som ger upphov till berättigade tvivel om skiljemannens opartiskhet eller oberoende.
2. En part får anföra jäv mot den skiljeman som den har utnämnt endast av skäl som den får kännedom om efter det att utnämningen har gjorts.

3. En part som har för avsikt att anföra jäv mot en skiljeman ska skicka ett meddelande om detta inom 30 dagar från den dag då den parten underrättats om utnämningen av den skiljemannen eller inom 30 dagar från den dag då parten fick kännedom om de omständigheter som kan ge upphov till berättigade tvivel om skiljemannens opartiskhet eller oberoende.
4. Anförandet om jäv ska meddelas den andra parten, den skiljeman som anses vara jävig, övriga ledamöter av skiljenämnden och den internationella byrån. I meddelandet om jävsinvändning ska skälen för jävsinvändningen anges.
5. När en part har anfört jäv mot en skiljeman får den andra parten samtycka till jävsinvändningen. Skiljemannen får efter jävsinvändningen också frånträda sitt uppdrag. Detta ska inte innebära ett godkännande av jävsgrundernas giltighet.
6. Om den andra parten inte samtycker till jävsinvändningen inom 15 dagar från meddelandet om jävsinvändning eller om den skiljeman som invändningen avser inte frånträder sitt uppdrag, får den part som gör jävsinvändningen välja att driva den vidare. I så fall ska den parten inom 30 dagar från meddelandet om jävsinvändning begära att Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet fattar ett beslut om jävsinvändningen.
7. När Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet fattar ett beslut om jävsinvändningen får den ange skälen för beslutet, såvida inte parterna är överens om att inga skäl ska anges. Om Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet bifaller jävsinvändningen ska en ställföreträdande skiljeman utnämnas eller väljas i enlighet med det förfarande i artikel 6 som är tillämpligt på utnämningen eller valet av den skiljeman som ska ersättas.

AVDELNING III

SKILJEFÖRFARANDET

Artikel 12

Allmänna bestämmelser

1. Skiljenämnden ska genomföra skiljeförfarandet på det sätt som den finner lämpligt, under förutsättning att parterna behandlas lika och att varje part i ett lämpligt skede av förfarandet ges en rimlig möjlighet att lägga fram sin sak. Skiljenämnden ska vid utnyttjandet av sitt utrymme för skönsmässig bedömning genomföra förfarandet på ett sätt som syftar till att undvika onödiga förseningar och kostnader och som medför ett rättvist och effektivt förfarande för att lösa tvisten.
2. Skiljenämndens avgörande ska vara slutgiltigt och bindande för unionen och för Guyana.
3. Unionen och Guyana ska göra skiljenämndens beslut och avgöranden offentliga i sin helhet, med förbehåll för skydd av konfidentiella uppgifter.

Artikel 13

Plats för skiljeförfarandet

1. Skiljeförfarandet ska äga rum i Haag, om inte annat avtalats.

2. Skiljenämnden får sammanträda på den plats som den anser lämplig för besiktning av varor, annan egendom eller handlingar. Parterna ska underrättas i tillräckligt god tid för att de ska hinna vara närvarande vid en sådan besiktning.

Artikel 14

Konfidentialitet

1. Alla uppgifter som en part lämnar till skiljenämnden och som enligt den parten är konfidentiella ska behandlas som sådana av den andra parten och av skiljenämnden. En part som till skiljenämnden lämnar in en skriftlig inlägga som innehåller konfidentiella uppgifter ska också inom 15 dagar tillhandahålla en icke-konfidentiell version av inlagan som kan offentliggöras.
2. Dessa regler för skiljeförandet ska inte hindra en part från att underrätta allmänheten om sin egen ståndpunkt. Så länge förandet inte har avslutats får en part inte lämna ut några uppgifter som den andra parten har angett som konfidentiella.
3. Skiljenämnden ska sammanträda bakom stängda dörrar när en parts inläggor och framställningar innehåller konfidentiella uppgifter. Parterna ska upprätthålla konfidentialiteten avseende förhandlingar i skiljenämnden som hålls bakom stängda dörrar.

Artikel 15

Skiljenämndens verksamhet

1. Skiljenämndens ordförande ska leda alla skiljenämndens möten. Skiljenämnden får till ordföranden delegera befogenheten att fatta administrativa och förfarandemässiga beslut.
2. Skiljenämnden ska bedriva sin verksamhet på valfritt sätt, inbegripet telefon, e-post, fax eller datorlänkar.
3. Endast skiljemän ska delta i skiljenämndens överläggningar, men skiljenämnden får tillåta att deras biträden närvarar vid överläggningarna.
4. Skiljenämnden ska ensam vara behörig att formulera sina avgöranden eller rapporter och får inte delegera denna uppgift.
5. Om skiljenämnden anser att det behövs en ändring av en tidsperiod i förfarandet eller någon annan anpassning av förfarandet eller i administrativt hänseende, ska den skriftligen och efter samråd med parterna underrätta parterna om skälen till ändringen eller anpassningen och ange vilken tidsperiod respektive anpassning som är nödvändig.

Artikel 16

Tidsram för skiljeförfarandet

1. Så snart det är praktiskt möjligt efter det att skiljenämnden har inrättats och efter att ha uppmanat parterna att yttra sig ska skiljenämnden fastställa den preliminära tidsplanen för skiljeförfarandet. Skiljenämnden får när som helst efter att ha uppmanat parterna att yttra sig förlänga eller förkorta denna tidsperiod.
2. En part får inom tio dagar efter inrättandet av skiljenämnden ge in en motiverad begäran om att ärendet är brådskande. I så fall ska skiljenämnden meddela ett avgörande om denna begäran inom 15 dagar från mottagandet av en sådan begäran.

Artikel 17

Konstituerande sammanträde

1. Parterna ska inom 30 dagar från det att skiljenämnden inrättats sammanträda med nämnden för att besluta om sådana frågor som parterna eller skiljenämnden anser lämpliga, inbegripet
 - a) arvode och kostnader som ska betalas till skiljemännen,
 - b) skiljenämndens mandat, och
 - c) tidsplanen för förfarandet.

2. Om parterna inte kommer överens om något annat ska skiljenämnden ha mandat att
 - a) mot bakgrund av de relevanta bestämmelser i avtalet som parterna åberopar pröva den fråga som anges i begäran om inrättande av skiljenämnden,
 - b) fastställa huruvida en viss åtgärd är förenlig med bestämmelserna i avtalet, och
 - c) meddela ett avgörande.

Artikel 18

Skriftliga inlagor

Den klagande parten ska inge sin skriftliga inläga senast tio dagar från den dag då skiljenämnden inrättades. Den svarande parten ska inge sin skriftliga inläga senast 20 dagar från den dag då den klagande partens skriftliga inläga ingavs.

Artikel 19

Förhandlingar

1. Utifrån den tidsplan som fastställts i enlighet med det konstituerande sammanträdet, och efter samråd med parterna och övriga skiljemän, ska skiljenämndens ordförande underrätta parterna om dag, tid och plats för förhandlingarna. Om inte annat följer av punkt 6 ska denna information offentliggöras av den part på vars territorium förhandlingen äger rum.

2. Skiljenämnden får sammankalla ytterligare förhandlingar om parterna kommer överens om det.
3. Samtliga skiljemän ska närvara under hela förhandlingen.
4. Följande personer får, förutsatt att parterna har godkänt det på förhand, närvara vid förhandlingen, oavsett om den är offentlig eller inte:
 - a) Parternas företrädare.
 - b) Rådgivare, biträden och administrativ personal till skiljemännen.
 - c) Experter, enligt vad skiljenämnden bestämmer.
 - d) Vittnen.
 - e) Tredje parter.
5. Senast sju dagar före den dag då en förhandling äger rum ska vardera parten till skiljenämnden och till den andra parten överlämna en lista med namn på de personer som på den partens vägnar kommer att presentera muntliga argument eller framställningar under förhandlingen, andra företrädare som kommer att närvara vid förhandlingen, samt vittnen som kommer att vittna under förhandlingen.
6. Skiljenämndens förhandlingar ska vara offentliga, såvida inte skiljenämnden beslutar något annat på eget initiativ eller på begäran av någon av parterna.
7. Skiljenämnden ska i samråd med parterna besluta om lämpliga logistiska arrangemang och förfaranden för att säkerställa att offentliga förhandlingar anordnas på ett ändamålsenligt sätt. Sådana logistiska arrangemang och förfaranden får bland annat inbegripa direktutsändning på webben eller användning av intern-tv.

8. Skiljenämnden ska genomföra förhandlingen enligt följande, och säkerställa att den klagande parten och den svarande parten ges lika lång tid för både framställningar och repliker:

Framställning

- a) Den klagande partens framställning.
- b) Den svarande partens framställning.

Replik

- a) Den klagande partens replik.
- b) Den svarande partens motreplik.

9. Skiljenämnden får när som helst under förhandlingen rikta frågor till någon av parterna eller något av vittnena.
10. Skiljenämnden ska sörja för att det upprättas ett protokoll över förhandlingen och att parterna inom sju dagar efter förhandlingen får ett exemplar av detta. Parterna får lämna synpunkter på protokollet och skiljenämnden får beakta dessa synpunkter i sina överväganden.
11. Parterna får inom tio dagar från det att förhandlingen ägde rum inge en kompletterande skriftlig inlägga rörande frågor som tagits upp under förhandlingen.

Artikel 20

Underlåtenhet

1. Om en av parterna, som vederbörligen underrättats i enlighet med dessa regler för skiljeförfarandet, underlåter att inställa sig vid en förhandling utan att visa att det finns tillräckliga skäl för detta, får skiljenämnden inleda skiljeförfarandet.
2. Om en av parterna, som vederbörligen är skyldig att lägga fram skriftlig bevisning, underlåter att göra detta inom den angivna tidsfristen, utan att visa att det finns tillräckliga skäl för detta, får skiljenämnden avgöra frågan baserat på den bevisning som lagts fram för den.

Artikel 21

Skriftliga frågor

1. Skiljenämnden får när som helst under ett förfarande ställa skriftliga frågor till en av eller båda parterna. Frågor som ställts till en part ska sändas i kopia till den andra parten.
2. Vardera parten ska tillhandahålla den andra parten en kopia av sina svar på skiljenämndens frågor. Den andra parten ska ges tillfälle att lämna skriftliga synpunkter på partens svar inom sju dagar från det att en sådan kopia överlämnats.

Artikel 22

Tredje parter

1. Om parterna inte kommer överens om något annat får skiljenämnden ta emot skriftliga inlagor som den inte begärt från en fysisk person som är bosatt eller medborgare i en part, eller en juridisk person som är etablerad på en parts territorium och som är fristående från Guyanas regering och från unionens institutioner och organ, förutsatt att inlagorna
 - a) mottas av skiljenämnden inom tio dagar från inrättandet av skiljenämnden,
 - b) har direkt relevans för en sakfråga eller en rättslig fråga som prövas av skiljenämnden,
 - c) innehåller en beskrivning av den person som inkommer med inlagan, med uppgift, för en fysisk person, om hans eller hennes nationalitet eller bosättningsort, beroende på vad som är tillämpligt, och, för en juridisk person, om etableringsort, verksamhetsart, rättslig status, allmänna syften och finansieringskällor, och
 - d) anger arten av det intresse som personen har i skiljenämndens förfarande.
2. Inlagorna ska överlämnas till parterna för synpunkter. Parterna får lämna synpunkter till skiljenämnden inom 15 dagar efter överlämnandet av inlagorna.

3. Skiljenämnden ska i sitt avgörande förteckna samtliga inlagor som den tagit emot enligt punkt 1. Skiljenämnden ska inte vara skyldig att i sin rapport kommentera de framställningar som görs i sådana inlagor.
4. Om skiljenämnden beslutar att i sin rapport kommentera de framställningar som görs i inlagorna ska den även ta hänsyn till eventuella synpunkter från parterna enligt punkt 2.

Artikel 23

Experter

1. Skiljenämnden får utse en eller flera experter som skriftligen ska avge utlåtanden till den om särskilda frågor som fastställs av nämnden. En kopia av expertens mandat som fastställts av nämnden ska överlämnas till parterna.
2. Efter mottagandet av expertutlåtandet ska skiljenämnden sända en kopia till parterna, som ska ges möjlighet att skriftligen yttra sig över utlåtandet. En part ska ha rätt att granska varje handling som ligger till grund för expertutlåtandet.
3. På begäran av endera parten får experten, efter att ha överlämnat utlåtandet, höras vid en förhandling, där parterna ska ha möjlighet att ställa frågor till experten. Vid förhandlingen får endera parten presentera expertvittnen som kan vittna om de aktuella frågorna.

AVDELNING IV

SKILJENÄMNDENS AVGÖRANDEN

Artikel 24

Beslut

Skiljenämnden ska sträva efter att fatta beslut i samförstånd. Om ett beslut trots det inte kan fattas i samförstånd ska frågan avgöras i en majoritetsomröstning.

Artikel 25

Avgörandets form

1. Avgörandet ska vara skriftligt och ange utredda sakförhållanden, tillämpligheten av de relevanta bestämmelserna i avtalet samt skälen till alla iakttagelser och slutsatser.
2. Avgörandet ska undertecknas av skiljemännen och innehålla uppgift om det datum då avgörandet meddelades och den ort på vilken skiljeförfarandet ägde rum. Om någon av skiljemännen underlåter att underteckna avgörandet, ska skälet till detta anges.

Artikel 26

Tolkning av avgörandet

1. Inom 30 dagar efter mottagandet av avgörandet får endera parten, med meddelande till den andra parten och till Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet, begära att skiljenämnden tolkar avgörandet.
2. Tolkningen ska göras skriftligen inom 30 dagar efter mottagandet av begäran. Tolkningen ska utgöra en del av avgörandet och bestämmelserna i artiklarna 15 och 25 ska tillämpas, beroende på vad som är lämpligt.

Artikel 27

Rättelse av avgörandet

1. Inom 30 dagar efter mottagandet av avgörandet får endera parten, med meddelande till den andra parten och Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet, begära att skiljenämnden rättar eventuella räknfel, skriv- eller tryckfel eller andra fel av liknande slag i avgörandet. Skiljenämnden får dock göra sådana rättelser på eget initiativ inom 30 dagar efter det att avgörandet meddelades.
2. Alla rättelser ska göras skriftligen och ska utgöra en del av avgörandet och bestämmelserna i artiklarna 15 och 25 ska tillämpas, beroende på vad som är lämpligt.

Artikel 28

Kompletterande avgörande

1. Inom 30 dagar efter mottagandet av avgörandet får endera parten, med meddelande till den andra parten och till Permanenta skiljedomstolens tillsättningsmyndighet, begära att skiljenämnden meddelar ett kompletterande avgörande för yrkanden som gjorts under skiljeförfarandet men som utelämnats i avgörandet.
2. Om skiljenämnden anser att begäran om kompletterande avgörande är berättigad och anser att utelämnandet kan korrigeras utan ytterligare förhandlingar eller bevis ska den meddela det kompletterande avgörandet inom 30 dagar från mottagandet av begäran.
3. Om ett kompletterande avgörande meddelas ska artiklarna 15 och 25 tillämpas, beroende på vad som är lämpligt.

Artikel 29

Åtgärder för att följa skiljenämndens avgörande

1. Parterna ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att i god tro följa skiljenämndens avgörande. Parterna ska inom tio dagar från underrättelsen om skiljenämndens avgörande enas om en rimlig tidsperiod för att följa skiljenämndens avgörande. Om parterna inte kan enas om vilken tidsperiod som är rimlig för att följa skiljenämndens avgörande, ska endera parten skriftligen begära att den ursprungliga skiljenämnden fastställer den rimliga tidsperiodens längd och samtidigt underrätta den andra parten. Den rimliga tidsperioden får förlängas genom ömsesidig överenskommelse mellan unionen och Guyana.

2. Om parterna inte kan komma överens om huruvida en åtgärd är förenlig med skiljenämndens avgörande, får en part skriftligen begära att frågan hänskjuts till skiljenämnden för avgörande. Skiljenämnden ska meddela sitt avgörande inom 90 dagar eller i brådskande fall inom 45 dagar från ingivandet av begäran.

Om den ursprungliga skiljenämnden, eller några av skiljemännen, inte åter kan sammanträda för att behandla en begäran ska en ny skiljenämnd inrättas i enlighet med artikel 6. Tidsfristen för att meddela avgörandet ska vara 60 dagar från dagen för inrättandet av den nya skiljenämnden.

3. Om skiljenämnden fastställer att en part har underlåtit att följa skiljenämndens avgörande, ska den fastställa en ny tidsfrist för den parten att följa avgörandet.

Om parten fortsätter att inte följa skiljenämndens avgörande får den andra parten, efter meddelande till den part som inte följer avgörandet, upphäva avtalet i enlighet med artikel 28 i avtalet. Ett tillfälligt upphävande ska stå i proportion till överträdelsen av skyldigheten i fråga, med beaktande av överträdelsens allvar och de berörda rättigheterna och, huruvida upphävandet grundar sig på att parten fortsätter att inte följa skiljenämndens avgörande.

Ett upphävande ska vara tillfälligt och får endast tillämpas till dess att parten har följt skiljenämndens avgörande, eller till dess att parterna har kommit överens om att lösa tvisten på annat sätt.

4. Parten ska underrätta den gemensamma kommittén för övervakning och översyn och den andra parten om varje åtgärd som den har vidtagit för att följa skiljenämndens avgörande och om sin begäran om att det tillfälliga upphävande som tillämpas av den klagande parten ska upphöra.
5. Om parterna inte kan enas om huruvida de åtgärder som angetts i underrättelsen innebär att parten följer skiljenämndens avgörande inom 45 dagar från underrättelsen får endera parten skriftligen begära att den ursprungliga skiljenämnden avgör frågan. En sådan begäran ska samtidigt meddelas den andra parten.

Om den ursprungliga skiljenämnden, eller några av skiljemännen, inte åter kan sammanträda för att behandla en begäran ska en ny skiljenämnd inrättas i enlighet med artikel 6. Skiljenämndens avgörande ska meddelas parterna och den gemensamma kommittén inom 75 dagar från ingivandet av begäran.

6. Om den ursprungliga skiljenämnden, eller några av skiljemännen, inte åter kan sammanträda för att behandla en begäran enligt punkt 2 ska en ny skiljenämnd inrättas i enlighet med artikel 6. Tidsfristen för den nya skiljenämndens meddelande av avgörandet ska i så fall vara 90 dagar från dagen för inrättandet av den nya skiljenämnden.

Artikel 30

Förlikning eller andra grunder för avslutande

1. Om parterna, innan avgörandet meddelas, kommer överens om en lösning av tvisten, ska skiljenämnden antingen utfärda ett beslut om att avsluta skiljeförfarandet eller, om båda parter begär det och det godtas av nämnden, stadfästa lösningen i form av en skiljedom om de överenskomna villkoren. Skiljenämnden är inte skyldig att motivera sitt avgörande om de överenskomna villkoren.
2. Om det, innan avgörandet meddelas, blir omöjligt eller verkningslöst att fortsätta skiljeförfarandet av andra skäl än de som anges i punkt 1, ska skiljenämnden underrätta parterna om sin avsikt att utfärda ett beslut om att avsluta förfarandet, såvida inte någon av parterna framför berättigade skäl att invända mot detta. Parterna ska därefter inleda samråd i syfte att lösa tvisten.

AVDELNING V

KOSTNADER

Artikel 31

Kostnader

1. Skiljenämnden ska fastställa kostnaderna för skiljeförfarandet i sitt avgörande. Begreppet *kostnader* omfattar endast
 - a) skiljenämndens arvoden, som ska anges separat för varje skiljeman och fastställas av skiljenämnden i enlighet med de dagliga arvoden som parterna kommit överens om när skiljemännen utsågs,
 - b) resekostnader och andra omkostnader för skiljemännen,
 - c) kostnader för expertråd och annat biträde som krävs till skiljenämnden,
 - d) kostnader för resor och andra omkostnader för vittnen, om dessa kostnader godkänns av skiljenämnden.
2. Kostnaderna för skiljeförfarandet ska i princip bäras av den förlorande parten. Skiljenämnden får dock fördela var och en av dessa kostnader mellan parterna om den fastställer att fördelningen är rimlig med hänsyn till omständigheterna i fallet.

3. En skiljenämnd får inte ta ut några ytterligare avgifter för att tolka, rätta eller komplettera sitt avgörande.

Artikel 32

Deposition för kostnader

1. Skiljenämnden får när den inrättas begära att vardera parten deponerar ett lika stort förskott på de kostnader som avses i artikel 31.
2. Under skiljeförfarandets gång får skiljenämnden begära ytterligare depositioner från parterna.
3. Om den begärda depositionen inte har betalats i sin helhet inom 30 dagar efter det att begäran mottagits, ska skiljenämnden underrätta parterna om detta så att den ena eller den andra parten kan göra den begärda betalningen. Om ingen sådan betalning görs får skiljenämnden besluta att skiljeförfarandet ska avbrytas eller avslutas.
4. Efter det att avgörandet har meddelats ska skiljenämnden redovisa de depositioner som mottagits från parterna och återbetala det outnyttjade saldot till parterna.
